

USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy Ondřeje Mrákoty a soudkyň Sylvy Šiškeové a Michaely Bejčkové v právní věci navrhovatele: **Mgr. J. H.**, zastoupeného advokátkou JUDr. Vladanou Vališovou, LL. M., Balbínova 1093/27, Praha 2, proti odpůrci: **Ministerstvo zdravotnictví**, Palackého náměstí 375/4, Praha 2, za účasti osoby zúčastněné na řízení: **Ing. H. D., Ph. D.**, o návrhu na zrušení části opatření obecné povahy ze dne 27. 10. 2021, čj. MZDR 15757/2020-61/MIN/KAN,

t a k t o :

- I. Návrh **s e o d m í t á** pro zjevnou neopodstatněnost.
- II. Žádný z účastníků ani osoba zúčastněná na řízení **n e m a j í** právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

[1] Návrhem doručeným dne 30. 11. 2021 se navrhovatel domáhá zrušení části mimořádného opatření odpůrce uvedeného v záhlaví. Odpůrce toto opatření vydal podle § 69 odst. 1 písm. i) a § 80 odst. 1 písm. g) zákona č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví a o změně některých souvisejících zákonů, a zakázal jím ve stanovených případech pohyb a pobyt bez ochranných prostředků dýchacích cest, kterými jsou respirátor nebo obdobný prostředek. Navrhovatel napadá článek I bod 2 písm. e) mimořádného opatření, podle kterého se *zákaz nevztahuje na pedagogické pracovníky, kteří byli očkovaní proti onemocnění covid-19 a od dokončení očkovacího schématu podle soubornu údajů o přípravku uplynulo nejméně 14 dní.*

[2] Navrhovatel je neočkovaný pedagogický pracovník. Napadená část opatření zasahuje do jeho práva na rovné zacházení (čl. 3 odst. 1 Listiny základních práv a svobod), práva na soukromí, na důstojnost, na zdraví a na svobodný výkon povolání.

[3] Navrhovatel namítá, že odpůrce nezohledňuje vývoj epidemické situace ani kvalitu imunity, kterou přináší prodělané onemocnění, jakož ani fakt, že i očkovaní lidé se mohou nakazit virem covid-19. Pokud je cílem opatření ochrana zranitelných osob před těžkým průběhem onemocnění covid-19, nedává smysl, že jsou v učebnách bez ochrany dýchacích cest přítomni žáci. Možnost využít ochranný štít místo respirátoru je stanovena nejasně.

[4] Napadené opatření stigmatizuje neočkované učitele. Údaj o očkování je přitom citlivým údajem. Skutečným cílem opatření, která odpůrce přijímá, je naočkovat co nejvíce lidí. Podle navrhovatele neobstojí napadená část opatření v testu proporcionality. Navrhovatel svá tvrzení opírá o odborné stanovisko. Navrhl, aby soud v případě pochybností o tvrzeních navrhovatele provedl jako důkaz i dokumenty, na něž v návrhu odkazuje.

[5] Osoba zúčastněná na řízení je neočkovanou pedagogickou pracovnící. Nošení respirátoru při výuce jí působí zdravotní komplikace, a proto získala lékařské potvrzení, že nemůže ve výuce respirátor nosit. Rozdělování lidí na očkované a neočkované je podle ní nelogické, nelegitimní a diskriminační.

[6] Podle odpůrce nemá návrhvatel k podání návrhu aktivní legitimaci a jeho návrh se blíží *actio popularis*. Odpůrce uvedl, že orgány veřejné moci si primárně činí odborný úsudek samy, pokud je to možné. Očkované osoby a osoby po prodělání nemoci nejsou v totožném postavení. Odpůrce poukázal na to, že otázkou uznávání či neuznávání protilátek se již NSS zabýval v rozsudku ze dne 20. 10. 2021, čj. 8 Ao 22/2021-183.

[7] Odpůrce odkázal na studii Centra pro kontrolu a prevenci nemocí, v níž byla porovnána pravděpodobnost nákazy virem SARS-CoV-2 u lidí, kteří již onemocněli covid-19 prodělali, s těmi, kteří toto onemocnění prodělali v době od 90 do 179 dní po očkování. I s oporou o závěry této studie pak stanovil výjimku z povinnosti nosit ochranu dýchacích cest pro plně očkované pedagogické a akademické pracovníky. Otázkou zdravotních rizik se odpůrce zabýval na stranách 11 až 12 mimořádného opatření. Uložená povinnost podle odpůrce nemůže zasahovat do důstojnosti návrhovatele. Ohledně námítky nepřiměřenosti napadeného opatření odkázal odpůrce na rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 29. ledna 2021, č. j. 11 A 126/2020-84.

[8] V replice návrhvatel uvedl, že je aktivně legitimován k podání návrhu, neboť povinnost nosit ochranu dýchacích cest není v napadeném opatření formulována přímo, nýbrž tak, že právě návrhvateli coby neočkovanému není udělena výjimka z povinnosti nosit ochranu dýchacích cest. V porovnání s jinými infekčními nemocemi přitom není covid-19 nijak zvláště závažnou nemocí. Odpůrce řádně nedokládá, že by napadené opatření mělo vliv na zamezení těžkých průběhů a zbytečných úmrtí u pacientů, kteří jsou jimi ohroženi. Očkovaní nejsou více chráněni před onemocněním covid-19 než osoby po prodělání nemoci. Kvalitě výuky by prospělo, pokud by ochranu dýchacích cest nemuseli nosit ani neočkovaní učitelé.

[9] Návrh byl podán včas a osobou k tomu oprávněnou. NSS dále posuzoval, zda se nejedná o zjevně neopodstatněný návrh.

[10] Podle § 13 odst. 3 zákona č. 94/2021 Sb., o mimořádných opatřeních při epidemii onemocnění COVID-19 a o změně některých souvisejících zákonů (pandemický zákon), *je-li návrh zjevně neopodstatněný, soud jej mimo ústní jednání bez přítomnosti účastníků usnesením odmítne*.

[11] NSS v minulosti podrobně vyložil, že odmítnout návrh jako zjevně neopodstatněný lze tehdy, pokud se soud již obdobnou věcí zabýval, rozhodl zamítavým rozsudkem a nehodlá se od tohoto právního názoru odchýlit. Jde o specifický režim soudního přezkumu podle pandemického zákona, jehož účelem je zrychlené a zjednodušené rozhodnutí o návrhu (usnesení NSS ze dne 18. 5. 2021, čj. 5 Ao 2/2021-52, body 10 až 13, ze dne 8. 7. 2021, čj. 7 Ao 19/2021-19, nebo ze dne 12. 11. 2021, čj. 8 Ao 27/2021-72). Ústavní soud odmítá ústavní stížnosti v těchto věcech pro zjevnou neopodstatněnost (usnesení ze dne 22. 6. 2021, sp. zn. III. ÚS 1482/21, či ze dne 28. 7. 2021, sp. zn. III. ÚS 1498/21).

[12] NSS se přezkumu mimořádných opatření týkajících se povinnosti nosit ochranu dýchacích cest již věnoval např. v rozsudcích ze dne 27. 5. 2021, čj. 7 Ao 6/2021-112, ze dne 11. 6. 2021, čj. 10 Ao 12/2021-81, ze dne 27. 7. 2021, čj. 8 Ao 17/2021-63, a ze dne 30. 7. 2021, čj. 5 Ao 25/2021-51. Žádný z těchto rozsudků nezrušil mimořádné opatření ani nevyslovil jeho nezákonnost proto, že by nebylo vydáno v situaci probíhající nebo hrozící epidemie onemocnění covid-19. V rozsudku ze dne 20. 10. 2021, čj. 2 Ao 7/2021-157, NSS dospěl k závěru, že povinnost nosit respirátor (stanovená tehdy mimořádným opatřením odpůrce čj. MZDR 15757/2020-56/MIN/KAN) je účinný, potřebný a přiměřený nástroj potlačování a předcházení epidemie onemocnění covid-19. Soud tehdy shledal, že mimořádné opatření

pokračování

zasahuje do práv jednotlivců v únosné míře a současně stanoví výjimky, které zajišťují, aby v individuálních případech nepůsobilo nepřiměřené zásahy (bod 78 rozsudku čj. 2 Ao 7/2021-157).

[13] NSS tedy shrnuje, že již v minulosti vyslovil, že mimořádné opatření zavádějící povinnost nosit ochranu dýchacích cest jako takové není nezákonné. NSS shledal obecnou povinnost nosit ochranu dýchacích cest za současné situace jako přiměřenou, účinnou a potřebnou, a proto se obecnými námitkami směřujícími proti těmto závěrům opětovně nezabýval.

[14] NSS zdůrazňuje, že neprovádí všeobecný přezkum zákonnosti napadené části daného mimořádného opatření, ale postupuje pouze v rámci mezí a důvodů uplatněných navrhovatelem (srov. rozsudek NSS ze dne 20. 10. 2021, čj. 8 Ao 22/2021-183). Předmětem nynějšího přezkumu tak byla pouze část opatření odpůrce označeného v záhlaví tohoto rozsudku v podobě článku I bodu 2 písm. e) napadeného opatření. Napadené opatření bylo zrušeno mimořádným opatřením z 10. 3. 2022, čj. MZDR 8789/2022-1/MIN/KAN, účinným od 14. 3. 2022, proto NSS posoudil napadenou část ve smyslu § 13 odst. 4 pandemického zákona.

[15] Navrhovatel uvedl, že je neočkovaným pedagogickým pracovníkem; potvrzení o prodělání nemoci covid-19 nedoložil. Stejná situace nastala i u navrhovatelky, k jejíž námitce, že odpůrce nezahrnul pedagogické pracovníky s laboratorním potvrzením o prodělání nemoci covid-19 do výjimky podle čl. I bodu 2 písm. e) napadeného opatření, se NSS vyjádřil v rozsudku ze dne 9. 3. 2022, čj. 10 Ao 28/2021-36. Na bod 15 tohoto rozsudku proto nyní odkazuje. Podobnou situaci řešil NSS i v rozsudcích ze dne 2. 2. 2022, čj. 8 Ao 2/2022-53, bod 39, nebo ze dne 20. 1. 2022, čj. 9 Ao 30/2021-51, bod 28.

[16] NSS v rozsudku čj. 10 Ao 28/2021-36 posoudil, zda článek I bod 2 písm. e) mimořádného opatření odpovídá požadavkům čl. 1 Listiny, tedy zda právní rozlišování v přístupu k určitým právům není projevem libovůle. Navrhovatel v nyní projednávaném případě namítá diskriminaci neočkovaných pedagogických pracovníků.

[17] Navrhovatel považuje výjimku za diskriminační z hlediska čl. 3 odst. 1 Listiny. K tomu NSS podotýká, že napadená výjimka nezahrnuje žádná výslovně zakázaná diskriminační kritéria ve smyslu čl. 3 odst. 1 Listiny, případně vymezená v zákoně č. 198/2009 Sb., o rovném zacházení a o právních prostředcích ochrany před diskriminací a o změně některých zákonů (antidiskriminační zákon). Podle soudu není nyní posuzovaná výjimka založena ani na jiném obdobném postavení osob ve smyslu čl. 3 odst. 1 Listiny. Dobrovolné očkování není trvalý znak, vlastnost nebo osobnostní rys jednotlivce, který by bylo možné bez dalšího připodobnit ke kritériím výslovně uvedeným v čl. 3 odst. 1 Listiny. Soud se tak dále zabýval *pouze* tím, zda napadená část mimořádného opatření odpovídá požadavkům čl. 1 Listiny (srov. rozsudky čj. 8 Ao 2/2022-53, body 29 a 30, nebo čj. 10 Ao 28/2021-36, bod 25).

[18] NSS v bodě 27 rozsudku čj. 10 Ao 28/2021-36 vyložil, že postavení očkovaných osob a osob s negativním výsledkem PCR testu je z pohledu možného šíření onemocnění covid-19 srovnatelné. Postavení očkovaných osob a osob neočkovaných, které se prokáží PCR testem s negativním výsledkem, však není srovnatelné z hlediska ochrany před infekcí. Jak již bylo uvedeno, navrhovatel v projednávaném případě ani netvrdil, že by byl testován PCR testem či antigenním testem. NSS neshledal důvod odchýlit se od již přijatých závěrů, že očkování pedagogičtí pracovníci a neočkovaní pedagogičtí pracovníci nejsou z hlediska ochrany před infekcí ve srovnatelném postavení, a tudíž napadená část mimořádného opatření není diskriminační.

[19] Pokud jde o přezkoumatelnost napadené části mimořádného opatření, odkazuje NSS na rozsudek čj. 10 Ao 28/2021-36, v němž se v bodech 20 až 24 zabýval stejnou námitkou a mimořádné opatření shledal přezkoumatelným a dostatečně odůvodněným. Ohledně možnosti využít ochranný štít namísto respirátoru odkazuje NSS na bod 31 téhož rozsudku.

[20] NSS již též v minulosti konstatoval, že přenos viru očkovanou osobou je méně pravděpodobný, nikoli však vyloučený. Stejně tak je méně pravděpodobné, že se očkovaná osoba virem nakazí, a pokud ano, že prodělá těžší průběh nemoci či bude hospitalizována, uvedené však také není vyloučeno (rozsudek čj. 8 Ao 2/2022-53, body 75–76). NSS z uvedených závěrů vyšel i v nyní projednávaném případě. Otázky, které jsou řešeny v souvislosti s mimořádnými opatřeními, jsou často ryze odborné. Při přezkumu mimořádných opatření odpůrce je podstatné, zda jeho odůvodnění vychází z odborných podkladů svědčících zvolenému řešení. Soud by přitom do této odborné úvahy odpůrce zásadně neměl vstupovat (rozsudek NSS čj. 8 Ao 22/2021-183, bod 36; čj. 8 Ao 2/2022-53, bod 87, nebo obdobně také rozsudek čj. 10 Ao 28/2021-36, bod 22). NSS tak nepřihlédl k návrhu navrhovatele na provedení důkazu odborným stanoviskem. S ohledem na to, že NSS nepřistoupil k meritornímu projednání tohoto návrhu, by dokazování bylo nadbytečné.

[21] Ve vztahu k námitce stěžovatele ohledně nátlaku odpůrce na očkování co nejvíce osob a ve vztahu k tvrzení, že odpůrce považuje všechny neočkované za podezřelé z nákazy, odkazuje NSS na body 29 a 30 rozsudku čj. 10 Ao 28/2021-36.

[22] Podle NSS je na první pohled jednoznačné a nesporné, že neexistuje reálná možnost, aby soud zrušil napadené opatření na základě návrhu podaného navrhovatelem. Na tomto závěru by nemohlo nic změnit ani to, že by navrhovatel svá tvrzení doložil. NSS navíc poznamenává, že § 101b odst. 2 s. ř. s. brání tomu, aby navrhovatel rozšiřoval návrhové body v průběhu řízení.

[23] NSS shledal návrh zjevně neopodstatněným, proto jej odmítl podle § 13 odst. 3 pandemického zákona.

[24] Výrok o náhradě nákladů řízení vychází z § 60 odst. 3 s. ř. s. Rozhodnutí o nákladech řízení osoby zúčastněné na řízení vychází z § 60 odst. 5 s. ř. s. Vzhledem k tomu, že návrh nebyl odmítnut bez jakéhokoli věcného posouzení, nebyl soud povinen vrátit již zaplacený soudní poplatek ve smyslu § 10 odst. 3 věty třetí zákona č. 549/1991 Sb., o soudních poplatcích (srov. usnesení rozšířeného senátu NSS ze dne 25. 3. 2021, č. j. 8 As 287/2020-33, nebo rozhodnutí ve věcech sp. zn. 5 Ao 2/2021, sp. zn. 5 Ao 8/2021, sp. zn. 5 Ao 10/2021 či sp. zn. 7 Ao 19/2021).

P o u č e n í: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 17. března 2022

Ondřej Mrákota
předseda senátu